

malum. At in summo bono, nihil malum. Si tepidos dicemus, id partim ab odio, et ideo a malo veniet, quod ibi nullum est. Ergo amore se se prosequuntur. Amor enim, et a bono, et ob bonum est, et boni. Amor ergo, hic tertius inter duos intercedet. Non quidem aut vanitas, aut passio, sed hyparxis, sed hypostasis tertia. Quid igitur ad hasce duas methodos Peripatus opponet? Terciam adiiciamus Zoroastream, sed nostris rationibus, et explicatam, et firmatam. Ait ille.

Ταναῆ Μονὰς ἐστὶν, ἡ δύο γεννᾷ.

Protensa Monas est, quæ duo generat.

Quid sibi hoc ænigmate, sapientum pater ille voluit? Monas, dum in se manet, neque extra se progreditur, duplex ethymon ei convenit. Tum quia μένει manet, tum quia μόνη sola est. Unde illud Hermetis.

Τὸ δὲ ἓν, μόνον μένον ἔστηκε.

Unum ipsum, solum manens, stat.

Sed quando ei libuit, de manentia sua, de se solo exire, primum de se protensione, primum sui extensione, tria sit, necessitate summa. Ipsa prima, quæ protenditur, protensio ipsa, et terminus ad quem protensio pertingit. Exemplo appositissimo, et declaretur, et comprobetur. Punctus sit, ubilibet in spacio. Fluat, quod Geometræ admittunt. Eo fluxu lineam format, seu rectam, seu curvam, terminatam. Ipse unum esto. Fluxus est secundum. Tertium, punctus alius, in quem, et fluxus prioris puncti, et in linea finitur. Fluxus tamen, et linea in medium inter duo puncta cadens, utrosque coniungit. Pater ergo Monas protenditur: ea protensio filium profert; atque in spiritum definit. Qui per patrem, et filium producit. Atque ita Monas e se protensa, duo necessario, et primum protensione, generat. Duo autem cum uno tria, et unum, et duo tria sunt. Et hæc tria unum sunt. Sed et quarta adsit methodus.

Cum pater, et filius, genitor, et genitus ita inter se cohereant, ut numquam, vel divellantur a se invicem afflatu mutuo, ac utriusque spiratione, et in se se mutuo inspiratione. Ex quare, iam olim ab Hermete, hoc ipsum πνεῦμα, spiritus est appellatus. Quod nomen postea, verbum quoque apud nos habitans, et sacrosancta Ecclesia libentes susceperunt, et docuerunt Spiritum, nec patrem esse, nec filium. Sed spirationem hanc, et inspirationem, et amorem illum quem pater habet in filium, et filius in patrem, a quibus Spiritus sanctus procedit, nec factus, nec genitus, nec creatus, sed ab eis tantum procedens. Ideoque Apostolorum chorus cecinit.

Qui a patre, filioque procedit.

Sed Peripatus hæc respuit. Ad summam ergo methodum quintam veniamus.

Si unum, principium (uti abunde est demonstratum) entium est, a principio erunt entia omnia. Neque enim a se ipsis sunt, neque a principatis, vel primis, vel mediis, vel postremis. Quo enim modo coelum fiat e luto, aut e musca? Si a principio sunt, ergo sunt a primo. Nihil enim est, ante principium. Neque enim media, aut postrema, priora sunt principio primo. Si a primo sunt, ergo sunt ab uno; namque ante unum, multa nec media sunt, neque postrema. Si ab uno sunt, ergo sunt a simplici. Neque enim composita vel media, vel postrema, simplici sunt priora. Si a simplici sunt, ergo sunt a sibi sufficiente. Nullum enim simplex additamento eget, ut simplex sit. Omne ergo simplex sibi sufficit. Si a sibi sufficiente sunt, sunt a bono. Non enim bona media, bona postrema, esse possent a non bono. Si a bono, igitur, et a pulchro. Neque enim pulchra media, pulchra postrema, a non pulchro esse queunt. Si a pulchro, ergo etiam a vero. Verum enim est, quod sibi consonat. Pulchrum autem sibi omnino consonat. Si a vero sunt, sunt etiam ab existente, et ab hyparxi. Existente namque nihil verius. Si ab existente sunt, a potente quoque sunt. Neque enim potentia media, potentia postrema, fuerit ab impotente. Si a potente sunt, ab operante quoque sunt. Omnis enim potentia, in actionem exit. Operantia, aut media, operantia postrema, a non operante nequaquam fuerint. Si ab operante sunt, a vivente quoque sunt. Non enim viventia media, viventia postrema, a non vivente, et a mortuo fuerint. Vivere autem prima omnium est actio. Si a vivente sunt, etiam a